

Et innlegg i forbindelse med høring om bygging av 8 småkraftverk i Sulitjelmaområdet i Fauske kommune.

Til Fauske kommune

NVE, Konesjonsavdelingen, Oslo

I Sulitjelmafjellene har Salten Kraftsamband AS fire kraftstasjoner: Lomi, Fagerli, Daja og Sjønstå. Regulerte vann er Balvannet og Dorrovannet (Saltdal kommune) Kjelvannet, Lomivannet, Storelvvatnan og Langvannet. Tverrelva (med utløp på Tverråmoen) ble regulert av SKS med et småkraftverk først på 2000-tallet. Vannløpet er merkbart redusert.

Utbygginga av Sulitjelmas store vassdrag går helt tilbake til Sulitjelma gruvers spede begynnelse i 1891. Den første elektriske generatoren ble montert i 1893. Siden har kraftproduksjonen økt gradvis. Midt på 1950-tallet ble det produsert 50 millioner KWH. I 1970-årene ble det bygd to store kraftverk, nemlig Fagerli og Lomi. I 1983 stod det tredje store kraftverket ferdig, nemlig Sjønstå. Alt dette har medført betydelig regulering av vassdragene i Sulitjelma, en kraftproduksjon som selvfølgelig har kommet samfunnet til gode. Takket være vannkrafta er Salten Kraftsamband blitt en av grunnpilarene i Fauske kommune, og gir sitt tilbake til lokalsamfunnet. Men Sulitjelma har også gitt sitt til fellesskapet gjennom gruvevirksomheta og altså kraftutbygginga. Men det er tydeligvis ikke nok. Nå skal resten av uberørte fosser og elver i Sulis til pers. Det er inderlig å håpe at folkehelsekommunen Fauske sier nei til søknadene. Men det skal vel holde hardt. Utbygging betyr økte inntekter i en slunken kommune kasse. Det er stor makt i penger.

Vannkraft er selve drømmescenariet for en kraftutbygger; den er ren, den er fornybar, den ligger der til ingen nytte (tenker kanskje kraftutbyggerne) og innstillingen er vel at det vil være stor synd å ikke gjøre bruk av den krafta som finnes i de fosser og elver som er igjen i Sulis. Dessuten kan krafta selges til en svært god pris, som alle kan nyte godt av. Hva er så problemet?

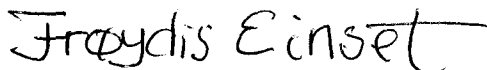
I dette tilfellet skal hele 8 elver og fosser bygges ut i Sulitjelmaområdet under etiketten "Småkraftverk". Det høres besnærende ut; man ser for seg et par bittesmå vannmøller som pusler rundt og produserer strøm til noen koselige hus, mens elvene og fossene forblir akkurat like flotte og frie som før. Det skal nesten ikke merkes, sier utbyggerne.

Selvsagt vil 8 nye kraftverk sette sine dype spor. Storslagne vannfall og strømmende elver blir frarøvet sin livskraftige potens, sin vårlige villstyrighet, sin naturlighet og skjønnhet i det landskapet de beriker gjennom sin eksistens. For de fleste mennesker er dette store verdier som ikke kan omsettes i penger. Fjellene, fossene, elvene og vannene i dette grenseområdet er berømt også nede i Europa. Hit kommer de, fotturistene fra de sterkt forurensende byene, de går i fjellene i ukesvis, noen padler kano over Lomi og Mourki og ned Piskistrømmene på svensk side, mange, mange går Nordkalottruta over Sulitjelma, Sorjus og inn til de svenske strengt vernede villmarksområdene Sarek, Padjelanta og Stora Sjöfallet. At områdene i Sulitjelma skulle utbygges ytterligere i forhold til hva de har vernet om rett over grensen i Sverige, er etter mitt syn skandaløst for Norge. For vi har nemlig kraft nok i Nordland.

Ser man samlet på de 8 søknadene om bygging av småkraftverk, og tar med det som gjennom årtider er bygd ut i Sulitjelma, blir det en gigantisk inngripen. Naturen i Sulitjelmaområdet er fortært stykkevis og delt, det gjenstår bare dette siste og endelige nådestøtet. Vår fantastiske villmark der oppe skrumper stadig vekk. Hvilken betydning har denne evinnelige kraftutbygginga for flora, for fisken i vann og elver, for fugler, for reinen og for oss mennesker?

Det er store verdier på spill. Og da snakker jeg ikke om profitt.

Fauske, 12. desember 2013

Frøydis Einset

Mølneveien 40, 8206 Fauske